

Hevenesi (Kishevenesi) Gábor (1656–1715)

Jezsuita pap, bölcséleti és teológiai doktor. A Vas megyei Miskén született nemesi családban. 15 évesen lépett be a jezsuita rendbe. Nagyszombatban, Grazban, majd Bécsben is tanított retorikát, bölcséletet és teológiát. Utóbbi helyen többször is volt a kollégium rektora, Nagyszombatban a bölcsészeti kar dékánja. 1700-tól 1706-ig, majd 1710-ben ismét a bécsi rendi kollégium rektora, közben a bécsi Pázmáneum igazgatója. 1711-től a magyarországi jezsuita rendtartomány elöljárója lett. Kutatásai kezdetén egyháztörténettel foglalkozott, majd 1695-től tudományos munkássága a történeti források felkutatása irányába fordult. Bécsben halt meg. Haláláig munkatársa és tanácsadója Kollonich Lipót esztergomi érseknek, de véleményét nemegyszer kikérte I. Lipót császár is.

1686-ban éppen Kollonich megbízásából kezdeményezte a magyar történelem forrásainak összegyűjtését, s fölhívása nyomán a különböző családi és egyéb levéltárakban található iratok, oklevelek, adománylevelek és kánoni látogatások másolataiból 91 kötetnyi kézirat gyűlt össze, melyeket az ELTE Egyetemi Könyvtárának Kézirattára őriz (*Collectio Hevenesiana*). Irodalmi működésének három évtizede alatt több mint harminc könyve jelent meg nyomtatásban. Számos egyházi vonatkozású művén kívül munkatársaival együtt elkészítette Magyarország első atlaszát, az *Atlas Parvus Hungariae*-t. Ez az első atlasz, amely csak hazánk területét ábrázolja.

Munkái:

- *Atlas Parvus Hungariae seu Geographica Hungariae in 40 tabellis divisae descriptio. Viennae, 1689.*

Irodalom:

- *Hóman Bálint: Kishevenesi Hevenesi Gábor. In: U. ő: Történetírás és forráskritika. Budapest, 1938. 337-351. l.*

- *Fallenbüchl Zoltán: Az „Atlas Parvus Hungariae” és Hevenesi Gábor. Térképtudományi tanulmányok, 1958.*
- *Hölvényi György: A magyar jezsuita történetírók és magyar jezsuita rend. Magyar Könyvszemle, 1974. 232-248. l.*
- *Fallenbüchl Zoltán: Hevenesi Gábor. Geodézia és Kartográfia. 1976. 3. sz. 218-222. l.*
- *Németh Tibor: Egy polihisztor tudós emlékezete: Hevenesi Gábor (1656-1715). Vasi Szemle, 1995. 3. sz. 434-437. l.*
- *Soós István: Kishevesi Hevenesi Gábor (1656-1715). Vasi Honismereti és Helytörténeti Közlemények, 2006. 1. sz. 5-23. l.*

http://t3.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcRNXg3xy6pYb9vELPHvisa6nlhfq71Qh6Xiqj67LwfLv_QbxLO8